

„Dopóki na świecie będzie istniał człowiek, będą też wojny”

Albert Einstein

Dnia 17 września 2018 r. o godzinie 11.00 w Szkole Podstawowej w Kruszynie została otwarta wystawa (listy, wspomnienia, zdjęcia) na temat udziału mieszkańców Gminy Włocławek i Powiatu Włocławskiego w walkach o niepodległość. Została przygotowana i zorganizowana przez nauczycielki historii; Panią Dorotę Rynec - Kilanowską i Panią Magdalenę Marczak. Wystawa jest prezentowana w sali historycznej szkoły i dostępna dla zwiedzających. Jest ona poświęcona wspólnemu doświadczeniu wielu polskich rodzin, rozstaniom i walce podczas I i II Wojny Światowej. Te rozstania miały bardzo różny charakter od wywózek poprzez aresztowania, wyjazdy do pracy przymusowej, uciezki, ukrywanie się. W warunkach wojennych właściwie każde odejście, czy zniknięcie kogoś z członków rodziny traktowano jako rozstanie. Niektórzy nie mieli już okazji, by zobaczyć swoich bliskich ponownie. Inni zasłużyli się wybitnie dla dobra Ojczyzny swoją bohaterską walką.

Celem wystawy stało się pokazanie z bliska historii kilku konkretnych osób, czy rodzin. Zbiórka źródeł pisanych i materialnych trwała od maja do września 2018 roku. Część z nich pochodzi od lokalnej ludności.

W wielu rodzinach znajdują się przedmioty, które otacza się szczególnym sentymentem i troską. To pamiątki rodzinne. Są one wyjątkowo cenne ze względu na ich wartość i związek z rodziną. Małe przedmioty, dokumenty ukryte w szufladach powiedziały nam tak wiele. Znalezione pamiątki są doskonałym źródłem informacji, kopalnią wiedzy na temat historii danej rodziny.

Wystawa ma uświadomić zwiedzającym cierpienie ludności w czasie tak trudnym, jakim były wojny. Część ekspozycji stanowią odznaczenia, order, mundury, a nawet nieśmiertelnik. Na szczególną uwagę zasługują listy obozowe i różna korespondencja. Zwiedzając można zauważyć przedmioty codziennego użytku, dokumentujące problemy, z jakimi musieli zmierzyć się ówcześni ludzie.

Wystawa opowiada historie wielu osób: legionisty, księdza, który pozostał z misją w Niemczech, posterunkowego policji zamordowanego przez NKWD, cudem ocalonego bohatera i leśnika, którego żona wydała Niemcom. Spotkanie ma łączyć różne pokolenia i oddać hołd wszystkim poległym w tamtych czasach.

D.Rynec - Kilanowska